

Superfyllinger og reparasjoner

Kompositter er odontologiens universalmaterialer. Det ble enda klarere etter at professor Jean-Francois Roulet hadde snakket om kompositter og ulike typer innlegg på landsmøtet. Professor Jean-Francois Roulet har vært ansatt ved Humboldt-universitetet i Berlin, og har nettopp begynt som forsknings- og utviklingsdirektør i firmaet Vivadent/Ivoclar. I et annet foredrag snakket professor Sigfus Thor Eliasson fra Reykjavik om reparasjon av tannrestaureringer, noe som er typisk «brød og smør»-odontologi, som han selv sa.

Raffinerte innleggingsprosedyrer

Roulet betonte at kunnskap om lys, farger, form og øyets funksjon er grunnleggende for å forstå hvordan man skal oppnå pene restaureringer. I alle tilfeller må man respektere pasientens ulike ønsker på en balansert måte. Binding til tannvev er likeledes en nødvendighet for vellykket resultat. Han unngikk å anbefale bestemte produkter, men la vekt på at man må kjenne egenskapene til de materialene man skal bruke. Roulet var krystallklar på at kofferdam var helt nødvendig for å få jevne resultater for bindingsprosedyrene. Det er ikke rom for å ta snarveier her, mente han. Likeledes var det nødvendig å arbeide med forstørrelse, for eksempel lupebriller.

Roulet viste en prosedyre der han bygget opp incisaldelen av en frakturert fortann med kompositt. Han brukte et silikonmateriale som «forskaling» for å bygge opp en lingual vegg av translucent kompositt. Med støtte i denne veggen bygget han opp translusente approximale områ-

Fig 1. Raffinert fyllingsteknikk der det bygges opp en approximal vegg av transparent kompositt, som blir lysherdet. Deretter fylles det på med mer dentinfarget materiale.

der, deretter dentinfarger, eventuelle visuelle effekter, og til slutt en emaljefarge. For klasse II-fyllinger brukte han en lignende innleggingsteknikk som startet med å bygge en approximal vegg mot matriksen. Etter at denne var lysherdet ble resten av kaviteten fylt opp (Fig 1).

Innlegg og fasader er førstevalg ved større restaureringer og i tilfeller der det må gjøres vesentlige formendringer. Ulempene er de velkjente: Det kreves mer fjerning av tannvev og det er dyrt. På den andre siden er det overlegen levetid, mente Roulet.

Reparasjoner ikke annenklassens odontologi

Sigfus Thor Eliasson mente at reparasjoner av fyllinger kan være et godt alternativ til full utskiftning. Utskiftning av kom-

positter kan medføre betydelig tap av tannsubstans. Å reparere nylagte komposittfyllinger er ikke noe problem, men det er dårligere binding til gamle kompositter. Han anbefalte en liten sandblåser til «oppfriskning» av overflater. Generelt er det lite data om reparerte fyllinger, men reparasjoner bør begrenses til små og lokaliserte defekter i ikke altfor gamle fyllinger. Eliasson nevnte også nye materialer for «gullbank» til reparasjon av gullkonstruksjoner. Fordelene med reparasjoner er flere: Inngrepet er lite og ofte trengs ikke anestesi. Dette er ikke annenklassens odontologi, men fornuftige kliniske tiltak.

Nils Roar Gjerdet